

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2682

av **Isabella Hökmark (M)**

Värns-katten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avskaffa värns-katten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges konkurrenskraft förutsätter ett fortsatt ledarskap vad gäller innovationer och utvecklingen av svenska forskningscentra. Sverige behöver vara ett bra hemland för stora internationella företag, deras huvudkontor liksom forskningsavdelningar. Samtidigt måste vi underlätta för nya företag och för entreprenörers vilja att starta företag. Sverige bör vara ett land som till sig kan attrahera forskare och entreprenörer och där små företag väljer att växa sig stora.

Nyligen genomförda studier påvisar att den så kallade värns-katten kostar det svenska samhället och svensk välfärd större skatteintäkter än vad den tillför. En rapport från Timbro som nyligen presenterades visar att med rimliga antaganden om förändrat beteende hos skattebetalarna vid en avvecklad värns-katt, bland annat genom ökad arbetstid, skulle skatteintäkterna öka med tre miljarder kronor. Därmed skulle självfinansieringen av reformen vara nära 200 procent. Det innebär att en avvecklad värns-katt inte kostar skatteintäkter utan tillför dubbelt så mycket som den i dag drar in. De antaganden som gjordes i denna och i andra tidigare rapporter har inte kunnat påvisas vara fel. Värns-katten upprätthålls i dag av ideologiska skäl i strid med svensk välfärd och behovet av ökad tillväxt.

En mångfald av rapporter visar att åtta av tio välutbildade kan tänka sig att flytta utomlands för att arbeta – detta i en tid då Sverige upplever hårda ekonomiska prövningar och står inför framtida kompetensförsörjningsprov. För att motverka en fortsatt kompetensflykt utomlands betonar rapporten vikten av att avveckla värns-katten och på andra sätt slå vakt om personer och möjligheter som är avgörande för Sveriges framtida företagande och välfärd.

Under alliansens tid klättrade Sverige sakta men säkert ner från skattehöjderna. Skattesänkningarna bidrog till ökade skatteintäkter genom fler människor i jobb. De

ledde också till att Sverige klarade den finansiella krisen långt bättre än andra länder. Genom skattesänkningarna understöddes den inhemska efterfrågan samtidigt som utbudet av arbete ökade.

Den svenska skattebördan är fortfarande långt högre än i andra jämförbara länder. Den rödgröna regeringen för nu en politik som riskerar att kraftfullt höja det svenska skattetrycket och kostnaderna för att anställa och för att jobba. Vi får nu skattehöjningar som motverkar ökade skatteintäkter och som försvårar för nya jobb och välfärdens utveckling. Värnskatten är ett allvarligt hinder för svensk tillväxt och för den svenska kunskapsekonomins utveckling.

För Sverige som är ett exportberoende land är ökad konkurrenskraft i en global ekonomi helt avgörande för tillväxten. En förutsättning för ökad tillväxt är ett ökat entreprenörskap och företagande. För att öka detta måste det löna sig att både skaffa sig utbildning och starta företag. Vi ser idag att allt fler väljer att starta företag i Sverige men samtidigt så ökar entreprenörskapet allt snabbare och starkare i andra länder. Många nya och framgångsrika företag i Sverige väljer att flytta utomlands eller att säljas till utländska företag.

Forskning visar att företagare och entreprenörer påverkas mycket negativt av höga skatter och att dessa personer är särskilt känsliga för skatternas effekter. För Sveriges konkurrenskraft är det viktigt att vi uppmuntrar, tillvaratar och behåller duktig arbetskraft som finns i landet. Höga inkomster, som kanske gäller under en begränsad tid, måste ställas mot tidigare insatser eller uppoffringar – framför allt om sådana insatser innebär längre utbildning med medföljande studielån och skulder.

Det höga skattetrycket i Sverige utgör i många fall ett hinder då företag och universitet vill rekrytera nödvändig kompetens utomlands. För att förbättra Sveriges möjligheter i konkurrensen om den mest kvalificerade arbetskraften infördes 2001 den särskilda expertskatten. För utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner som arbetar tillfälligt i Sverige innebär denna skattelagstiftning en skattelättnad på 25 procent av inkomstskatten samt att vissa andra omkostnader blir skattefria och undantas från sociala avgifter. Att dessa skattelättnader ges är ett bevis för att värnskatten hindrar duktiga människor från att satsa. I steg har dessa skattelättnader utökats, vilket även bevisar att skattelättnader som redan gjorts för utländska experter inte var tillräckliga för att de skulle vilja jobba i Sverige. Utan dessa skattelättnader får Sverige inte in den expertis som är nödvändig. I förra årets budget ökades även dessa skattelättnader för utländska experter, vilket även bevisar att skattelättnader som redan gjorts för utländska experter inte var tillräckliga för att de skulle vilja jobba i Sverige. Lika mån som Sverige är att få in experter från andra länder, lika mån borde Sverige vara att ta fram egna experter och bevara dessa viktiga personer.

I kombination med expertskatten får värnskatten en negativ effekt på Sveriges förmåga att bevara och tillvarata egen kompetens i landet. Svenska experter, forskare och andra nyckelpersoner som uppnår en viss inkomstnivå påtvingas högre skatter samtidigt som skattekostnaderna minskar för utländska motsvarigheter. Följden blir att svenska experter och forskare söker sig utomlands, vilket i sig medför ett bortfall av nödvändig kompetens i Sverige. Värnskatten bidrar här till ett utflöde av såväl kompetens som arbetskraft från landet, vilket påverkar såväl spetskunskap som tillväxt.

Samtidigt fungerar värnskatten alltså som en särskild straffskatt för dem som väljer högre utbildning och ökat entreprenörskap.

Studier som tas upp i Långtidsutredningen 2011 finner att ett avskaffande av värnskatten inte skulle kosta samhället något i form av minskade skatteintäkter, utan

snarare att ett avskaffande istället ökar skatteintäkterna. Värnskatten motverkar Sveriges långsiktiga konkurrens- och tillväxtkraft men tillför inte ens kortsiktigt högre skatteintäkter.

Ett avskaffande av värnskatten skulle öka Sveriges chanser att konkurrera med andra länder, vilket skulle gynna Sveriges ekonomi och välfärd. Det skulle underlätta för växande företag, och leda till mer forskning förlagd till Sverige och till fler nystartade företag. Den vägen skulle både jobben bli fler och skattebasen större. Fler resurser skulle frigöras för konsumtion och investeringar, vilket skulle öka tillväxten. Värnskatten gör mer skada än nytta och bör avskaffas.

Isabella Hökmark (M)